

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: JUNY 2021	CONVOCATORIA: JUNIO 2021
Assignatura: HISTÒRIA D'ESPANYA	Asignatura: HISTORIA DE ESPAÑA

CRITERIS DE CORRECCIÓ / CRITERIOS DE CORRECCIÓN

1ª) (Fins a 1 punt) Només es corregirà una resposta. En el cas que es responguen les dues, es corregirà la primera d'elles.

a) DELS DOCUMENTS 1 i 2

Obtindrà fins a *1 punt* tot l'alumnat que descriga convenientment les seues característiques. En aquest cas, les dues fonts són primàries, públiques i de caràcter jurídic, ja que ambdues refereixen el contingut normatiu de dos decrets. El primer, de 1810, pel qual es reconeix la llibertat d'impremta a Espanya i, el segon, de 1811, que refereix l'abolició del règim senyorial.

b) DELS DOCUMENTS 3 i 4

Obtindrà fins a *1 punt* l'alumnat que descriga convenientment les seues característiques. En aquest cas, les dues fonts són primàries i públiques. Les dues són de caràcter públic i social, perquè la seua intencionalitat és educativa, però es basen en l'ideari polític de Falange Española. El destinatari preferent de totes dues fonts són les dones espanyoles, a les quals va dirigit el missatge que contenen. La primera reuneix els principis en els quals ha de ser educada la dona i la finalitat principal d'aquesta educació segons la Sección Femenina. La segona tracta de les normes de conducta que, segons l'ideal nacional-catòlic, haurien d'observar les dones espanyoles.

1ª) (Hasta 1 punto) Solo se corregirá una respuesta. En el caso de que se respondan las dos, se corregirá la primera de ellas.

a) DE LOS DOCUMENTOS 1 y 2

Obtendrá hasta *1 punto* todo el alumnado que describa convenientemente sus características. En este caso, las dos fuentes son primarias, públicas y de carácter jurídico ya que ambas refieren el contenido normativo de dos decretos. El primero, de 1810, por el que se reconoce la libertad de imprenta en España y, el segundo, de 1811, que refiere la abolición del régimen señorial.

b) DE LOS DOCUMENTOS 3 y 4

Obtendrá hasta *1 punto* todo el alumnado que describa convenientemente sus características. En este caso, las dos fuentes son primarias y públicas. Ambas son de carácter político y social, pues su intencionalidad es educativa, pero se basan en el ideario político de Falange Española. El destinatario preferente de ambas fuentes son las mujeres españolas, a quienes va dirigido el mensaje que contienen. La primera reúne los principios en los que debe ser educada la mujer y la finalidad principal de esta educación según la Sección Femenina. La segunda trata de las normas de conducta que, según el ideal nacional-católico, deberían observar las mujeres españolas.

2ª) (Fins a 2,5 punts) Només es corregirà una resposta. En el cas que es responguen les dues, es corregirà la primera d'elles.

a) DELS DOCUMENTS 1 i 2

Aconseguirà fins a *2,5 punts* tot l'alumnat que sàpia extraure les idees principals dels textos i els situe en el procés històric corresponent. El contingut dels textos pot resumir-se de maneres diferents i igualment vàlides. El text número 1 és un fragment del decret de llibertat d'impremta de 1810. Es tracta d'una de les primeres mesures legislatives adoptades per les Corts de Cadis i amb ella es reconeix a tots els espanyols el dret a publicar els seus pensaments i idees polítiques sense censura prèvia. El text número 2 extracta una part de l'articulat del decret pel qual les Corts gaditanes deroguen el règim senyorial propi de l'Antic Règim. A partir d'aquesta data els privilegis de la classe senyorial i els territoris feudals

queden sotmesos al règim comú del dret a la propietat. En tots dos casos es valorarà positivament que sàpien situar els textos en el context polític de la convocatòria i la constitució de les Corts de Cadis entre 1810 i 1812. Totes dues fonts s'enquadren dins del Bloc III: L'Antic règim i la seua crisi.

b) DELS DOCUMENTS 3 i 4

Aconseguirà fins a 2,5 punts tot l'alumnat que sàpia extraure les idees principals dels textos i els situe en el procés històric corresponent. El contingut dels textos pot resumir-se de maneres diferents i igualment vàlides. En el text número 3 es descriu el model ideal d'educació femenina durant tot el franquisme a partir de la Sección Femenina de FET-JONS. L'objectiu era educar les dones en la moral catòlica, convertir-les en mares i esposes obedients i abnegades, simbòlicament representades com 'l'àngel de la llar', sense més educació ni destí que les tasques domèstiques i l'atenció de la família. En el text 4 la idea principal és la imposició de la moral catòlica sobre la conducta i la forma de vestir de les dones. Emeses per la Comissió Episcopal d'Ortodòxia i Moralitat, aquestes normes regulaven l'aspecte físic del cos femení per a ajustar-lo a la moralitat nacional-catòlica del règim. En tots dos casos es valorarà positivament que sàpien situar els textos en el context polític del franquisme i la seua finalitat controladora de la vida, l'educació, la moral i el físic de les dones espanyoles, per a adequar-la a la moral catòlica. També es valorarà que l'alumnat inserisca la qüestió plantejada en el Bloc VII: La dictadura franquista (1939-1975)

2ª) (Hasta 2,5 puntos) Solo se corregirá una respuesta. En el caso de que se respondan las dos, se corregirá la primera de ellas.

a) DE LOS DOCUMENTOS 1 y 2

Conseguirá hasta 2,5 puntos todo el alumnado que sepa extraer las ideas principales de los textos y las sitúe en el proceso histórico correspondiente. El contenido de los textos puede resumirse de maneras diferentes e igualmente válidas. El texto número 1 es un fragmento del decreto de libertad de imprenta de 1810. Se trata de una de las primeras medidas legislativas adoptadas por las Cortes de Cádiz y con ella se reconoce a todos los españoles el derecho a publicar sus pensamientos e ideas políticas sin censura previa. El texto número 2 extracta una parte del articulado del decreto por el cual las Cortes gaditanas derogan el régimen señorial propio del Antiguo Régimen. A partir de esta fecha los privilegios de la clase señorial y los territorios feudales quedan sometidos al régimen común del derecho a la propiedad. En ambos casos se valorará positivamente que sepan situar los textos en el contexto político de la convocatoria y la constitución de las Cortes de Cádiz entre 1810 y 1812. Ambas fuentes se encuadran dentro del Bloque III: El Antiguo régimen y su crisis.

b) DE LOS DOCUMENTOS 3 y 4

Conseguirá hasta 2,5 puntos todo el alumnado que sepa extraer las ideas principales de los textos y las sitúe en el proceso histórico correspondiente. El contenido de los textos puede resumirse de maneras diferentes e igualmente válidas. En el texto número 3 se describe el modelo ideal de educación femenina durante todo el franquismo a partir de la Sección Femenina de FET-JONS. El objetivo era educar a las mujeres en la moral católica, convertir las en madres y esposas obedientes y abnegadas, simbólicamente representadas como "el ángel del hogar", sin más educación ni destino que las tareas domésticas y la atención de la familia. En el texto número 4 la idea principal es la imposición de la moral católica sobre la conducta y la forma de vestir de las mujeres. Emitidas por la Comisión Episcopal de Ortodoxia y Moralidad estas normas regulaban el aspecto físico del cuerpo femenino para ajustarlo a la moralidad nacional-católica del régimen. En ambos casos se valorará positivamente que sepan situar los textos en el contexto político del franquismo y su finalidad controladora de la vida, la educación, la moral y el físico de las mujeres españolas, para adecuarla a la moral católica. También se valorará que el alumnado inserte la cuestión planteada en el Bloque VII: La dictadura franquista (1939-1975).

3ª) (Fins a 2 punts) Només es corregiran dos conceptes. En el cas que es responguen més de dos, es corregiran els dos primers.

Obtindran 2 punts els qui definisquen dos dels conceptes plantejats de manera clara i sàpien situar-los històricament.

El primer concepte "**Censura**", decisió política d'intervenir total o parcialment en una obra o escrit amb la finalitat d'impedir la seua difusió o exhibició considerant que els plantejaments polítics, morals o religiosos d'eixa obra o escrit podien alterar l'ordre social, polític o moral i que no s'ajusten a les idees dominants considerades inqüestionables. Es tracta d'un mecanisme fonamental en la limitació de la llibertat d'expressió amb la finalitat de controlar la circulació d'idees considerades perilloses per part del poder establert. El segon, "**Senyoriu**", en un sentit ample, es refereix a l'espai territorial sotmés a l'autoritat d'un senyor feudal i els seus habitants estan subordinats al senyor per relacions de dependència i obligació de certes prestacions derivades de la condició de vassallatge i dels vincles de submissió personal que els vincula al seu senyor. A les Corts de Cadis s'establí la distinció entre senyoriu jurisdiccional i senyoriu. El tercer

concepte, “*Nacionalcatolicisme*”, fa referència a un dels trets d’identitat del règim franquista pel qual l’Església catòlica espanyola, mantenia una estreta relació amb l’Estat i controlava l’educació, la cultura, la moral pública i altres parcel·les de la vida social. El quart, “*Dictadura*”, es refereix al règim polític basat en el poder autoritari i il·limitat d’una persona que concentra tots els poders de l’Estat i accedeix al govern per la força o la violència sense permetre un règim democràtic, i on es limiten els drets i llibertats de la ciutadania.

3ª) (Hasta 2 puntos) Solo se corregirán dos conceptos. En el caso de que se respondan más dos, se corregirán los dos primeros.

Obtendrán 2 *puntos* quienes definan dos de los conceptos planteados de forma clara y sepan situarlos históricamente.

El primer concepto “*Censura*”: decisión política de intervenir total o parcialmente en una obra o escrito con el fin de impedir su difusión o exhibición considerando que los planteamientos políticos, morales o religiosos de esa obra o escrito podían alterar el orden social, político o moral y que no se ajustan a las ideas dominantes consideradas incuestionables. Se trata de un mecanismo fundamental en la limitación de la libertad de expresión con el fin de controlar la circulación de ideas consideradas peligrosas por parte del poder establecido. El segundo, “*Señorío*”, en un sentido amplio, se refiere al espacio territorial sometido a la autoridad de un señor feudal cuyos habitantes están subordinados al señor por relaciones de dependencia y obligación de ciertas prestaciones derivadas de la condición de vasallaje y de los vínculos de sumisión personal que les vincula a su señor. En las Cortes de Cádiz se estableció la distinción entre señorío jurisdiccional y señorío territorial. El tercer concepto, “*Nacionalcatolicismo*”, hace referencia a una de las señas de identidad del régimen franquista por la cual, la Iglesia católica española, mantenía una estrecha relación con el Estado y controlaba la educación, la cultura, la moral pública y otras parcelas de la vida social. El cuarto, “*Dictadura*”, se refiere al régimen político basado en el poder autoritario e ilimitado de una persona que concentra todos los poderes del Estado y accede al gobierno por la fuerza o la violencia sin permitir un régimen democrático, limitándose derechos y libertades de la ciudadanía.

4a) (Fins a 2,5 punts) Només es corregirà una resposta. En el cas que es responguen les dues, es corregirà la primera d’elles.

1/ Obtindrà fins a 2,5 *punts* tot l’alumnat que desenvolupi els aspectes fonamentals del bloc temàtic utilitzant les fonts com a punt de partida. En aquest cas han d’exposar-se les principals mesures legislatives adoptades per les Corts de Cadis per a desmantellar l’Antic Règim, amb independència de la Constitució de 1812. Entre altres, a més dels decrets inclosos en les fonts sobre llibertat d’impresament i senyoriu, serà necessari referir-se a la normativa d’abolició dels privilegis gremials o la desaparició del Tribunal de la Inquisició.

2/ Obtindrà fins a 2,5 *punts* tot l’alumnat que desenvolupi els aspectes fonamentals del bloc temàtic utilitzant les fonts com a punt de partida. En aquest cas, que s’expliquen els aspectes socials i ideològics de la dictadura franquista com el nacionalisme exacerbant, el nacionalcatolicisme, la privació de drets i llibertats per a la ciutadania, l’educació religiosa i dirigida especialment cap a les dones, la centralització del poder i de l’Estat, la repressió moral, etc.

4b) (Fins a 2 punts) Només es corregirà una resposta. En el cas que es responguen les dues, es corregirà la primera d’elles.

1/ Obtindrà fins a 2 *punts* tot l’alumnat que pugui desenvolupar els trets més característics de la Constitució de Cadis en matèria de sobirania, divisió de poders i drets individuals. Aquestes notes hauran de comparar-se amb els textos fonamentals de 1845 i 1869, en concret ens referim a la dialèctica entre sobirania nacional/compartida; configuració de la monarquia i la seua relació amb les Corts i la forma i tipus de drets polítics que es reconeixen a les referides constitucions

2/ Obtindrà fins a 2 *punts* els que desenvolupen una comparació entre la política social i educativa del règim franquista amb la de la Segona República espanyola. Es tractarà de marcar les diferències fonamentals en els aspectes relatius a la participació política, l’educació, els drets i llibertats, i d’entre ells, als destinats especialment a les dones.

En aquesta última pregunta la resposta és molt oberta i permet diversos raonaments correctes. D’aquesta manera es valorarà si l’alumnat sap refondre dades i idees procedents del procés d’aprenentatge de la matèria i les que procedeixen de l’anàlisi de les fonts facilitades. La nota final sobre 10 punts s’obté després de sumar les quatre qualificacions citades. El corrector o correctora només pot exigir els coneixements contemplats en els nuclis temàtics de la programació i els que proporcionen les fonts d’informació. No obstant això, si l’alumnat aporta coneixements no contemplats i estan ben utilitzats en el context, se li valoraran positivament per a augmentar la qualificació obtinguda. Convé recordar que,

encara que l'alumnat ha d'integrar en la composició del text els seus coneixements i la informació facilitada per les fonts, en aquesta prova no es valoren únicament els coneixements, per la qual cosa per a establir la qualificació definitiva s'ha de valorar el conjunt de la composició.

4a) (Hasta 2,5 puntos) Solo se corregirá una respuesta. En el caso de que se respondan las dos, se corregirá la primera de ellas.

1/ Obtendrá hasta *2,5 puntos* todo el alumnado que desarrolle los aspectos fundamentales del bloque temático utilizando las fuentes como punto de partida. En este caso deben exponerse las principales medidas legislativas adoptadas por las Cortes de Cádiz para dismantelar el Antiguo Régimen, con independencia de la Constitución de 1812. Entre otros, además de los decretos incluidos en las fuentes sobre libertad de imprenta y señoríos, será necesario referirse a la normativa de abolición de los privilegios gremiales o la desaparición del Tribunal de la Inquisición.

2/ Obtendrá hasta *2,5 puntos* todo el alumnado que desarrolle los aspectos fundamentales del bloque temático utilizando las fuentes como punto de partida. En este caso, que se expliquen los aspectos sociales e ideológicos de la dictadura franquista como el nacionalismo exacerbado, el nacionalcatolicismo, la privación de derechos y libertades para la ciudadanía, la educación religiosa y dirigida especialmente hacia las mujeres, la centralización del poder y del Estado, la represión moral, etc.

4b) (Hasta 2 puntos) Solo se corregirá una respuesta. En el caso de que se respondan las dos, se corregirá la primera de ellas.

1/ Obtendrán hasta *2 puntos* quienes puedan desarrollar los rasgos más característicos de la Constitución de Cádiz en materia de soberanía, división de poderes y derechos individuales. Estas notas deberán compararse con los textos fundamentales de 1845 y 1869, en concreto, nos referimos a la dialéctica soberanía nacional/compartida; configuración de la monarquía y su relación con las Cortes y el modo y el tipo de derechos políticos que se reconocen en las referidas constituciones.

2/ Obtendrán hasta *2 puntos* quienes puedan desarrollar una comparación entre la política social y educativa del régimen franquista con la de la Segunda República española. Se tratará de marcar las diferencias fundamentales en los aspectos relativos a la participación política, la educación, los derechos y libertades, y de entre ellos, a los destinados especialmente a las mujeres.

En esta última pregunta la respuesta es muy abierta y permite diversos razonamientos correctos. Con ello se valorará si el alumnado sabe refundir datos e ideas procedentes del proceso de aprendizaje de la materia y los que proceden del análisis de las fuentes facilitadas. La nota final sobre *10 puntos* se obtendrá después de sumar las cuatro calificaciones citadas. El corrector sólo podrá exigir los conocimientos contemplados en los núcleos temáticos de la programación y los que proporcionen las fuentes de información. No obstante, si el alumnado aporta conocimientos no contemplados y están bien utilizados en el contexto, se le valorarán positivamente para aumentar la calificación obtenida. Conviene recordar que, aunque el alumnado deberá integrar en la composición del texto sus conocimientos y la información facilitada por las fuentes, en esta prueba no se valorarán solamente los conocimientos, por lo que para establecer la calificación definitiva se valorará el conjunto de la composición.